

שמון שצף על גבי יין ברי. השתא משמע דשמון חשיב משקה מדקאמר ר' יוחנן בן נורי שניהם מחוברין דאי חשיב אוכל כיון דטובל יום אינו אלא פוסל לא הדר שמן ומטמא ליין דאין סבירא לומר דפליגי רבנן ור"י בן נורי דבכאי אס יכול להצדיל זה מזה או לא ועוד דמתאי צפ"ק דפקסס (דף יז.)

הדס והניס והשמון והיין משקה צי מדבתיח כ"ו וקרא דתגי (ב) ממי ואל היין ואל השמון וא"ו מוכח דהוי משקה ועוד מן החס (דף יז.) הוסיף ר"ע מימיהן של כהנים לא נמשעו מלהדליק את השמן שנפסל בטבול יום (א) [בגנן שנטמא בטמא מת אע"פ שמוסיפין טומאה על טומאתו] וקאמר בגמרא קסבר ר"ע טומאה משקה נטמא אחרים דלורייתא והקשה ר"ת מנהיא דלמרינן דהקומץ רצה (מנחות דף לא.) ר"מ אומר שמן טבול יום תמילה לעולם והכ"א אף הדגש ר"ע שזרי אומר יין ומסיק יין דוקא ולא שמן ומשמע התם דהלכה כר"ע שזרי ואומר ר"ת דמתא דבית דקרא אירי דקמתי רישא דמסקת טהרות (פ"ג מ"א) ה"ה השמן וההלכה והמקפה של גריסין דזמן שסן לזין הרי הן רשאו קרשו הרי הן שניים פי' דהוי אוכל ר"מ אומר שמן תמלה לעולם כלומר לעולם אפי' קרש (א) ולא כמו שפירש בקונן: **בנמנות לעולם** זין נטמא באב הטומאה זין נטמא בולד הטומאה: **רבי אלעזר בן תדאי אומר אין ביריה.** אין זה כעין ברירות דכלל דוכתא דכפי' בקונן: דהו להו כאלו נשתתפו צמעות שלא הוצרכו יין לכל אחד ואחד:

רבינו הגאון

צריכין לערב דקתיא במנתי: רב יוסף אמר ריש רובנן הוא פליגי דתנן שמן שצף ע"פ (המים) [היין] ונגע טבול יום בשמן לא פסל אלא שפן: ר' יוחנן בן נורי אמר שניהן חיבורין זה לזה: רבנן כ"ק: ור' שמעון ברי יוחנן בן נורי דבריו פשוטין הן. תניא בער"ב שהיה שותף לזה ב"ן [ולזה ב"ן] (אין) צריכין לערב. אומר רבה זה בא בלגנו ושפך זה בא בלגנו ושפך כ"ע לא פליגי דהווי עירוב דהא יודיע חמורא דכל חד וחד כי פליגי כגון שלקחו חתיב בשותפות ונגע טבול יום בשפך ואלעזר בן תדאי סבר אין ביריה ולא נקרא עירוב אלא דהווי יודיע ותנור עכשיו ורב יוסף אמר כגון ששתפו במבוי בזה היין (ובסמוכין) [בט] לעירוב בשיתוף פליגי כ"ע לא סבירא פשוטין פליגי בן תדאי סבר אין סומכין אלא צריכין עירוב אחר. אומר רב יוסף מנא אמר רבא לה דאמר רב יהודה אומר רב הלכה כ"ו מאיר דהתא מערבין לחצותה בפת ואם רצו לערב ביין אין מערבין שאין עירוב ביין משתתפין במבוי ביין ואם רצו להשתתף ביין משתתפין מערבין בחצרות ומשתתפין במבוי כ"ו שבת השמחה תורת עירוב דברי ר' מאיר. ש"מ דאע"ג דנשתתפו במבוי מערבין ואין סומכין על עירוב במקום שיתוף. ורב ברוגא אמר רב הלכה כאלעזר בן תדאי לא משום דאלעזר בן תדאי מרי תרווייהו טעמא דאין רצו להשתתף למה לי ושמנן את קמ"ל דאלעזר בן תדאי כ"ו מאיר סבירא ליה ועבדינן כתיבי חומרי בעירובין. והכ"א מערבין או משתתפין

שמון שצף על גבי יין ברי. השתא משמע דשמון חשיב משקה מדקאמר ר' יוחנן בן נורי שניהם מחוברין דאי חשיב אוכל כיון דטובל יום אינו אלא פוסל לא הדר שמן ומטמא ליין דאין סבירא לומר דפליגי רבנן ור"י בן נורי דבכאי אס יכול להצדיל זה מזה או לא ועוד דמתאי צפ"ק דפקסס (דף יז.)

ורב יוסף אמר רבי שמעון ורבנן בפלוגתא דרבי יוחנן בן נורי ורבנן קא מיפלגי (ד) דתנן **"שמון שצף על גבי יין ונגע טבול יום בשמן לא פסל אלא שמן שלכר ורבי יוחנן בן נורי אומר שניהן חיבורין זה לזה רבנן רבנן ורבי שמעון כר"** בן נורי תניא ר"א בן תדאי אומר אחד זה ואחד זה צריכין לערב ואפילו לזה ביין ולזה ביין אמר רבה זה בא בלגנו ושפך זה בא בלגנו ושפך כולי עלמא לא פליגי דהוי עירוב כי פליגי כגון שלקחו חתיב של יין בשותפות ר"א בן תדאי סבר ר"מ אומר רבנן ורבנן יש ברירה יש בריה רב יוסף אמר ר"א בן תדאי ורבנן בסומכין על שיתוף במקום עירוב קמ"ל דמר סבר אין סומכין ומר סבר סומכין אומר רב יוסף מנא אמר לך דאמר רב יהודה אומר רב הלכה כר"מ ואמר רב ברוגא אומר רב הלכה כר"א בן תדאי מ"ט לאו משום דהד טעמא הוא לי הא קמ"ל דלא עבדינן כתיבי חומרי בעירובין מאי ר"מ ומאי רבנן דתניא **"מערבין בחצירות בפת ואם רצו לערב ביין אין מערבין משתתפין במבוי ביין ואם רצו להשתתף בפת משתתפין מערבין בחצירות ומשתתפין במבוי שלא לשבח תורת עירוב מן התינוקות שיאמרו אבותינו לא עירבו דברי ר"מ והכ"א או מערבין או משתתפין פליגי עלמא לא פליגי דבחדא סגי כי פליגי ביין וחד**

כגון תדאי אשמעינן דלא עבדינן כתיבי חומרי דהד תנא בעירובין ור"מ תרי חומרי אמר אין סומכין בחצירות על שיתוף מצוי צי שששתתפו צפת וצין שששתתפו ציין ופליגי רבנן עליה צפת ומודו ליה צשששתתפו ציין ורבנן דמתני' דהכא לאוקימנא דלפילו צשששתתפו ציין אמרי דסומכין אשתתפו דמתמרי (ב) תרי חומרי וצ ס"ל כותיה צתרווייהו ולא מצי לאקדועי הלכתא כותיה צתרי חומרי הלכך אשמעינן הלכה כגון תדאי צחדא מינייהו דאין סומכין צתצירות על שיתוף המצוי ציין וכי הדור איפלוג ר"מ רבנן צפת אשמעינן הלכה כר"מ: **ואם רצו לערב ביין אין מערבין.** דעירוב משום דירה הוה לערב דירתן לעשותן אחת כדאמר צפ' מי שהוציא הוה (ע"ל דף מט.) ודירתו של אדם אינו נמשך אחר היין אלא אחר פיו: **ומשתתפין במבוי ביין.** דשיתוף דמצוי אינו אלא לשחק רשות התצירות שבמצוי ולא רשות הבתים ותכר לאו צית דירה הוה וכ"ש פת דחשיב טפי: **מערבין בחצירות.** הפסחות מוזו לזו אע"פ שעירבו דרך פתיחה לריכין להשתתף צמזוי להמיר המצוי ולא לאו חצירות מותרות מוזו לזו ומצוי אסור דאין סומכין על עירוב צמקום שיתוף ולא על שיתוף צמקום עירוב היכא דלא עירבו צני חכר לעצמן שאם יקמכו על זה תורת עירוב ישתתפו אצל עירבה כל חכר לעצמה ונשתתפו כולם צמזוי אע"פ שלא עירבו חצירות זו עס זו שיתוף המצוי מחצוין ומטלטלין מוזו לזו צין דרך המצוי צין דרך פתיחה דתנן שהמצוי לחצירות כחצירות לצמית מה עירוב החכר מצי פתיחה דתנן אף שיתוף המצוי משוי חצירות חדל: **דבריהם בגי'.** דהא פת חזי חכא והכא וצין למר וצין למר סומכין על שיתוף צמקום עירוב: **כי פליגי ביין.** כשששתתפו ציין צמזוי דלר"מ לא סומכין עליה בעירוב חצירות דאין מערבין לחצירות ציין ולרבנן שרי ואע"ג דצין צמזוי לא חזי מגו דחזי למלמיה צשיתוף סומכין עליה צמזוי דמודית לן דסומכין על שיתוף צמקום עירוב ותרוייהו אית להו דסומכין צמזוי על עירוב חצירות שהוא לעולם על פת: **וחד**

ורב יוסף אמר. לעולם צמזוי אחד כדמעיקרא ודקאמרת לר"ש היכי הוה חד עירוב ר"ש כ"ו יוחנן ס"ל: **שמון שצף ברי.** ושל תרומה הן: **ואפי' לזה ביין ולזה ביין.** צתמיה: זה בא בלגנו ושפך. וכן זה עד שמתלו חצית ואפי' שלא לשם שיתוף עשו מתמילה סומכין עליו שהרי הביא כל אחד יין אצל לקחו חתיב יין צשותפות ס"ל לכן תדאי אין צריכה והוי להו כמי שששתתפו צמעות שלא הוצרכו יין לכל אחד וא': **בסומכין אשיתוף במקום עירוב קמ"ל.** וכן תדאי מודה למצוי מותר וצתצירות פליגי רבנן צצרי כיון דנשתתפו צמזוי אין צריכין לערב חצירות זו עס זו ומותרין להוציא מוזו לזו דרך פתיחה צצניהם שהיי שיתוף המצוי שהן פתוחות צו מחצוין סומכין על שיתוף המצוי תחת עירוב של חכר וצן תדאי סבר אין סומכין: **מנא אמרינא לה.** דבכאי פליגי: **הלכה כר"מ.** דאין סומכין על שיתוף צמקום עירוב: **מי"ט.** ס"ל לרב צתרווייהו לאו משום דתרוייהו חכר מלתא וחד טעמא אמרי: **ואי חד טעמא הוה תרתי הילכתא למה ליה.** לרב למימר צתרווייהו צשלמא הלכה כר"מ איצטריך דאי מדר"א הוה אמרינא טעמא דר"א לאו משום דאין סומכין על שיתוף אלא משום דקסבר אין מערבין בחצירות ציין דקאמנר ר"מ לקמן והאי שיתוף צצן תדאי ציין הוה צדקמתי מתני' לזה ציין ולזה ציין הלכך לא סומכין עליה בחצירות אצל היכא דנשתתפו צפת סומכין קמ"ל הלכה כר"מ דלאוקמא רב גידל אמר רב צשששתתפו צפת ואפי' אסר ר"מ אלא כיון דלמנר הלכה כר"מ דלפי' צפת לא סומכין עליה הלכה כר"א ל"ל: **הא קמ"ל דלא עבדינן כתיבי חומרי בעירובין.** מדאיצטריך ליה לרב למימר הלכה כר"מ תרי חומרי דהד תנא בעירובין

הגהות הב"ח

(ב) גמ' פליגי צה רב רחומי ורבה בר יוסף א"ר אמר צפת: (ג) רש"י ד"ה הא קמ"ל וכו' אשתתפו דמתמרי ר"מ מרי: (ד) ת"כ ד"ה משתתפין וכו' דתנן צצרק צכל מערבין צכל מערבין ומשתתפין: (ד) ד"ה צפת וכו' לעולם צפת ולפירושו ה"ה דקמתי: (ה) בא"ו וכו' שבתית וכו':

הגהות

רש"י ד"ה מ"ט. סבירא ליה לרב צתרווייהו. ל"ל צכ"פ: (ד) ת"כ ד"ה שמון. ר"מ אומר שבת תחלה לעולם. מ"ל ומצוי טבול יום: (ד) ע"ס:

תורה אור

ת"כ או ה' ישא איש כשן קרש כגנף פגרו ונגע כגנפו אף תחתם ואף הנוד ואל תהיו ואף ששן ואף צל מאצל וקקששן ויעטו הפהנים ויאמרו לא: (ת"כ ב' יז)

וכן